

Redaction & Administration:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
(201) 434-0237
(201) 434-0807
УНІКОД: (201) 435-8740
Тел. з Нью-Йорку:
(212) BARELY 7-4125
УНІКОД: (212) BARELY 7-5337

В Міннеаполісі відбулася Конвенція Української Католицької Молоді Епархії св. Миколая

Міннеаполіс. (К.) — Під кличем "Наш обряд це наша спадщина — зберігаймо його", відбулася тут 23-25-го листопада ц. р. п'ята річна Конвенція Української Католицької Молоді Епархії св. Миколая. Конвенцію організувала Організація Української Католицької Молоді парафії св. Константина під патронатом Владика Ярослав Габра і під духовною опікою о. крилошанина д-ра С. Князя.

В ірварах взяло участь 150 преставників учасників, в тому числі кількість осіб з 3-ого і навіть 4-го народження в Америці покоління, котрі репрезентували 14 парафій Епархії в містах: Чикаго, Діріборн, Міч., Воррен, Міч., Діріборн, Гайтс, Міч., Гемпсир, Міч., Мінстер, Інд., Міннеаполіс і Сент Полл, Мінн. та Омага, Небраска. Було велике число гостей, навіть з таких далеких місцевостей, як Філадельфія, Сент-Полл, Едвардсвілл, Па.

Тісно пов'язані з кличем Конвенції доповіді виголосили о. д-р Роман Данилик, канцлер Торонтоїської Епархії в заступстві Владика Ізидора Борецького, котрий виїхав до Риму, о. Михайло Болочко, духовний опікун української католицької молоді в Майтгобі, Петро Стасів, директор української католицької школи в Детройті, Орлоу Вурдлак член добродійної організації ВІСТА і член редакції "Нова Зоря" та С. Постулак від Лиги Українців Католицької Америки.

Конвенція отримала привітання від Верховного Архієпископа і маршала Йосифа Сліпного, Владика Ярослав Габра з Риму, губернатора штату Міннесота Бендла Андерсона і від Союзу Українських Студентів Товариства (СУСТА). В своїх рішеннях Конвенція привітала теперішній Синод

Конгрес ЗСА ще розгляне ряд важливих справ перед відпусткою

Вашингтон. — Перед відходом на Різдвяну відпустку Конгрес ЗСА мусить погодити ряд важливих справ. Наприклад, у понеділок, 26-го листопада, Сенат розпочав дискусію в справі номінації Джералда Форда на пост віцепрезидента ЗСА. Ця справа була передана цілому Сенатові Комісії праці, яка у вівторок, 20-го листопада одностайно схвалила цю номінацію. Палата Репрезентантів правдоподібно голосуватиме в справі номінації Форда в четвер, 6-го грудня. Існують ще виступи, що Джералд Форд, лідер Республіканської меншості в Палаті, буде затверджений на пост віцепрезидента ЗСА обома Палатами Конгресу ще перед Різдвом.

Палата Репрезентантів в цьому тижні також голосуватиме над законопроектом, який надає президенту Ніксону надзвичайні повноваження в справі війни.

Президент Ніксон передав судді Сіріці Вотеґейтський запис

Вашингтон. — Після чотирьох місяців судових розправ і апеляцій президент Ніксон у понеділок, 26-го листопада, передав федеральному судді Джозефу Сіріці сім Вотеґейтських магнетофонних записів. Сіріка тепер має переслухати їх і передати великій лаві присяжних ті частини, які лава потребує для розгляду кримінальних аспектів Вотеґейтської афери. Інші частини, зв'язані з питанням безпеки країни, Сіріка надішле зашифрованою поштою. Крім магнетофонних стрічок Віллі Дім передав також 22-сторічкову аналіз цих записів. Передаючи всю цю документацію судді Сіріці, Віллі Дім просив його не передавати великій лаві присяжних записів трьох розмов президента Ніксона зі своїми радниками, бо ці розмови закордали не тільки Вотеґейтську аферу, а також цілий ряд інших справ. Віллі Дім вважає, що передання цих стрічок лаві присяжних порушить принцип конфіденційності розмов Президента. Крім того, адвокати президента Ніксона заявили, що в цих трьох розмовах Вотеґейтська справа була заторкнута тільки мимоходом. Тепер Сіріка має рішення, чи має передати ці три розмови великій лаві присяжних, чи ні.

Первісно судді Сіріка мав дістати від президента Ніксона

В АЛЬЖИРІ ПОЧАЛАСЯ АРАБСЬКА ВЕРШИННА КОНФЕРЕНЦІЯ

Альжир. — Шоста з черги вершинна конференція голів арабських держав та провідних політичних діячів почалася 26 листопада у середземноморській альжирській відпочинковій місцевості Стауелі з метою узгодити політику арабських держав щодо Ізраїля. Ця конференція має особливе значення з уваги на недавню закінчену чергову арабсько-ізраїльську війну і на егіпетсько-ізраїльські переговори, а також на запроваджену на 18 грудня ц. р. мирну конференцію між Ізраїлем, Єгиптом та Сирією. Інший аспект конференції — це уточнення способів максимального використання нафти як найбільш ефективної зброї у боротьбі з Ізраїлем, спрямованої проти всіх цих держав у світі, які підтримують Ізраїль. Про ці завдання конференції говорив при її відкритті альжирський президент Г. Бумедіс, а відтак генеральний секретар Арабської Ліги Магмуд Ріяд. Обидва промовці заявляли про рішення арабського світу продовжувати боротьбу з Ізраїлем з метою повернення повних прав палестинським арабам. Обидва вони наголосували також важливість нафти як зброї у цій боротьбі. У цьому ж тоні промовляли інші арабські лідери, хоч вже на самому початку виявилися розбіжності у поглядах на питання про те, як далеко араби можуть посушитися з нафтовим ембарго, щоб не пошкодити власним інтересам. В той час, наприклад, коли речник савдівсько-арабського короля Фейсала займав дуже неприємну позицію, то вже представник Кувейту остерігався перед крайніми у ході розмови нафтою як зброєю, а туніський президент Бурґіба відзначав, що нафта може виявитися "дволичним мечем".

Брежнев прибув до Індії з офіційною візитом

Нью Делі. — 26 листопада до Індії з офіційним візитом прибув лідер Л. Брежнев. Почав свою, давно і голосно рекламувану союзовою пресою, п'ятденну офіційну візит до Індії. Не менше рекламовано була ця візита і з індійського боку, чому дала величчя Індіра Ганді, вітаючи Брежнева на аеропорту і закликаючи, що його відвідини є "подією незвичайної ваги". Л. Брежнев прибув до Індії в товаристві міністра закордонних справ СРСР А. Громова, члена Політбюро Дінмохаммеда Кунасова та голови Плянупольної комісії Н. Байбакова. Як відомо, в останні роки зв'язки між СРСР та Індією набрали особливого "теплого" характеру, зокрема після індійсько-пакістанської війни, у якій союзовська допомога для Індії відіграла вирішальну роль. Незалежно від цього, СРСР

В СРСР ЧЕРГОВОГО ДИСИДЕНТА ЗАПРОТОРЕНО ДО ЗАКЛАДУ ДЛЯ УМОВОХВОРИХ

Москва. — "Нью Йорк Таймс" з 27 листопада інформувала, що московський суд розглядав 26-го листопада справу математика-дисидента Юрія А. Шихановича і засудив його на не обмежений час на перебування у закладі для умовохворих. Суд, за союзовською традицією, відбувся в не присутності обвинуваченого, чи його адвоката, мовляв, обвинувачений не компетентний свого терпіти ці держави, які допомагають реалізувати резолюцію ООН щодо Ізраїля та звільнення арабських територій. Шиханович, заявляючи, що нафтову зброю араби повинні вживати за точним планом і не допускати до цього, щоб у висліді ембарго терпіли ці держави, які допомагають реалізувати резолюцію ООН щодо Ізраїля та звільнення арабських територій. Шиханович, заявляючи, що нафтову зброю араби повинні вживати за точним планом і не допускати до цього, щоб у висліді ембарго терпіли ці держави, які допомагають реалізувати резолюцію ООН щодо Ізраїля та звільнення арабських територій. Шиханович, заявляючи, що нафтову зброю араби повинні вживати за точним планом і не допускати до цього, щоб у висліді ембарго терпіли ці держави, які допомагають реалізувати резолюцію ООН щодо Ізраїля та звільнення арабських територій.

Анна Ремик обрана на віцепрезидента Братського Конгресу Нової Англії

Бостон. — Анна Ремик, відома із своїх організаційних успіхів секретарка - 238-го Відділу Українського Народного Союзу в Бостоні, була обрана на другий віцепрезидента Братського Конгресу Нової Англії на річних нарадах цієї установи, що відбулися тут в готелі Леонакс в суботу, 17-го листопада ц. р. Під час зборів виступав президент Крайового Братського Конгресу Майкл Еттел, який говорив про великий вклад і заслуги організації в багаторічний розвиток Америки. Братський Союз — говорив п. Еттел — дають не тільки повноправні

Плянується з'їзд бібліотекарів, видавців та книгарів

Джерсі Сіті. — Товариство Українських Бібліотекарів Америки плянує відбутися в середині наступного 1974-го року спільний з'їзд українських бібліотекарів, видавців та книгарів. З'їзд українських бібліотекарів, видавців та книгарів був однією з причин відвідин та темою розмов представників ТУВА, його голови проф. д-ра Штегнера і члена Управи д-ра Олександр Соколинського в УНІКОДІ "Свобода" в понеділок, 26-го листопада.

УСІ перебрав студентські архіви, пошукує стипендиста

Нью Йорк. — Український Соціологічний Інститут перебрав від Українського Студентського Архіву - Музею матеріали й документи, які відносяться до історії українського студентського руху. Матеріал охоплюють кореспонденцію, книги про толокні, світлини та інші документи поодиноких студентських громад і централі ЦСУС. Ця діяльність збирала знайшла приміщення в новообраному домі Українського Соціологічного Інституту в Нью Йорку. Інститут має до розпорядження одну тисячу доларів для стипендіст, який займатиметься впорядкуванням матеріалів, або опрацювання дисертаційної праці до історії часу та різних країн Європи. Зацікавлених громадян й українським студентським рухом,

Організації Українського Визвольного Фронту Ньюйоркської Округи відбули свої наради

Нью Йорк. Минулої суботи і неділі — 24 і 25-го листопада ц. р. Організації Українського Визвольного Фронту стейті Нью Йорк, Нью Джерсі і Коннектикат відбули свої наради. В нарадах, які відбулися в Округній Конференції, яка відбулася у власному будинку ОУВФ, взяло участь 65 представників Відділів і Осередків, 15 членів Головного Управління ОУВФ, ОЖ ОУСУ, СУМА, АВН і ТУСМ та 12 гостей. Вони заступали Відділи в Нью Йорку, Ньюарку, Ірвінгтоні, Пассейку, Джерсі Сіті, Нью Бронксі, Асторі, Брукліні, Гемпсесті і Бейлі. Нарадками проводила Президент, що складалася з голів названих Головних Управ ОУВФ — проф. І. Вовчук, Д. Степанак, мтр Е. Гаванський, Я. Косановський, А. Лозинський, — мінючись у великій конференції. Протокол стипендіала М. Пятка. У першому домі наради учасники висловили дві програмні доповіді, що їх виголосили голова Г. У. ООЧСУ проф. І. Вовчук і голова Г. У. СУМА мтр Е. Гаванський. Перша доповідь аналізувала внутрішню українську політику, заторкуючи такі справи, як ПСКВ, УКА, Гаванський Центр, молода культура і ін., звертаючи увагу на сконцентрованість нагусту на українську еміграцію більшовицької Москви та закликаючи представників Відділів і Осередків "зберігати і спільність дії в наших громадах", бо це запорука наших успіхів в майбутній праці. Мтр Е. Гаванський звертав увагу на виконання молоді і зберігання та розбудову вишніх центрів і вишньовідпочинкових таборів, наголо-

ОБГОВОРЕННЯ ДРУГОГО СКВУ В ЛМІКЛЮВІ

Нью Йорк. — Голова Співки Українських Журналістів Америки і делегат на 2-й Конгрес СКВУ, ред. Іван Керн, поділитися своїми враженнями з цього Конгресу з місцевими Літературно-Мистецькою Клубом і п'ятницю, 30-го листопада ц. р. Після доповіді — дискусія та спостереження інших учасників Конгресу. Вечір закінчується традиційною гулячкою при чаю. Початок — год. 7.30 вечора.

Астронавти виконали деякі напрями на "Скайлебі"

Гюстон, Техас. — Космічні інженери повідомили, що в неділю, 25 листопада, а також і в понеділок, астронавти третьої залогі "Скайлебу" виконали ряд напрямів на цій велетенській космічній лабораторії та перевірили деякі інструменти, за допомогою яких переводитимуть різні дослідження. Наприклад, астронавти Джералд Карр, Вільям Поуг і Едвард Гібсон інсталивали нову частину до телескопічного фотоапарату, який робитимуть знімки з поверхні Сонця. Цей фотоапарат, один із багатьох на "Скайлебі", перестав функціонувати під час перебування на цій космічній лабораторії другої залогі астронавтів. У неділю, 25-го листопада, астронавт Поуг також перевіряв фотографічну систему, яка буде уживана для фотографування поверхні Землі. Того самого дня астронавт Карр, командант залогі, направив і перевіряв ультрафіолетні фотоапарати, за допомогою яких робитимуть знімки з блискучої комети Кутека, коли вона в грудні ц. р. наблизиться до Сонця. Науковці сподіваються, що з цих знімок можна буде встановити складники цієї комети. За останніми інформаціями, третя залогі, яка була запущена в космос у п'ятницю, 16-го листопада ц. р., має перебувати на "Скайлебі" 84 дні. Таким чином, астронавти цієї залогі можуть побити до теперішнього рекорду безперервного перебування людини в космосі, встановлений другою залогою "Скайлебу", яка на цій космічній лабораторії перебувала 59 з половиною днів. Крім фотографування поверхні Землі, Сонця та комети Кутека, астронавти третьої залогі мають досліджувати вплив безважковості на людський організм, вплив безважковості на фізіологічні функції великого числа мов, яких привезли зі собою на "Скайлеб" і виконати ряд інших експериментів.

АМАЛЬРІК ПЕРЕБУВАТИМЕ В МАГАДАНІ

Москва. — За інформацією, що їх передав для преси П. Літвінов, відомий російський дисидент, син колишнього міністра закордонних справ, Андрій Аляльов перебудує на три-

Арабські повітряні пірати звільнили пасажирів

Валета, Мальта. — Невпевністі для 247 пасажирів голландського пасажирського літака, захопленого арабськими повітряними піратами, закінчилася ввечері 26 листопада, коли пірати погодилися звільнити всіх пасажирів в заміну за двох закладників та паліне. Мальтійські урядові чинники, які вели переговори, не могли довідатися від піратів нічого

ВИСТАВКА ГРАФІКІ І СКУЛЬПТУРИ У ФІЛАДЕЛФІЇ

Платові Плем'я "Перші Стежі" алаштує в дніх від 30-го листопада до 2-го грудня ц. р. в Платовому Домі при 51-46 Норд вулиці у Філадельфії — виставку графіки і скульптури в якій беруть участь: Володимир Валас, Анатоль Вілюкур, Богдан Боженський, Роман Васильшин-Гармаш, Яніс Гайдовський, Олександр Громич, Петро Камшученко, Ніна Климівська, Мирон Левинський і Борис Пачовський. Відкриття виставки відбудеться в п'ятницю, 30-го листопада о год. 8-й вечором.

СВОБОДА

FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

На порозі другого сторіччя

У цьому році минає сто років з дня заснування „Літературного Товариства ім. Шевченка“, яке відтак було перейменоване на Наукове Товариство ім. Шевченка. В різних країнах українського поселення і в багатьох місцевостях відбуваються урочисті відзначення цього великого ювілею найстарішої української наукової установи, яка продовжує свою діяльність за хордою України, бо з доручення окупаційного радянського уряду в Україні діяльність НТШ припинено з 1939 року.

З нагоди сторіччя НТШ в Нью-Йорку відбувся Ювілейний Науковий Конгрес, в якому взяла участь поважна кількість українських науковців з різних ділянок. Майже сто доповідей, прочитаних на пленарних сесіях і на сесіях окремих секцій Товариства, має свою вимову і засвідчує, що українська вільна наука, не зважаючи на всі труднощі, не тільки існує, а й успішно розвивається. Ювілейний Науковий Конгрес опрацював і прийняв відповідні резолюції, в яких заявляється становище до актуальних питань української діяльності і до місця та ролі української науки.

Треба згодитися з твердженням голови Ювілейного комітету, що НТШ — це не тільки товариство, чи установа, а „велика ідея“, для здійснення якої покладено дуже багато зусиль за минулих сто років. Якщо ж ця ідея має жити у наступні роки, десятиліття і упродовж чергового сторіччя, то її зусилля мають бути не менші, а можливо й більші, враховуючи незвичайно складну ситуацію, в якій знаходиться на сучасному етапі український народ.

Для нікого не є таємницею факт, що НТШ із-за різних причин переживає внутрішню кризу, яка може вирішитися завдяки на його майбутньому, чи прийматиме успішніша праця в найближчі роки. Ця внутрішня криза, яка може мати свої причини, але якої фактично нічим не можна виправдати, продовжує існувати і ми мали змогу відчувати її на ювілейних святкуваннях в Нью-Йорку. Конфлікти між окремими крайовими НТШ, які унеможливають співпрацю на форумі Головної Ради НТШ, повинні бути якнайшвидше покладені і повинні бути відновлені фактична єдність Товариства.

Відповідно уваги і наладнання вимагає також взаємодія між НТШ та іншими нашими науковими установами, зокрема з Українською Вільною Академією Наук, які мають не тільки ті самі цілі і завдання, але часто й тих самих членів та працівників. Це бо також не є жадною таємницею, що між цими установами тут і там проявляються зайві тертя, що не мають нічого спільного з звичайними та цілком нормальними і навіть побажаними конкурентними змаганнями між людьми й установами.

Третя і чи не найважливіша справа, про яку треба згадати на початку другого сторіччя НТШ, це потреба поширення та закріплення його зв'язків із подібними чужими установами. Добрим прикладом у цьому може послужити наш Український Вільний Університет в Мюнхені, який навіть у цьому році відбув добрий десяток різних наукових конференцій в німецьких, австрійських та французьких університетах.

Ці деякі з актуальних проблем, що стоять перед НТШ та його проводом на початку другого сторіччя цієї нашої найбільш заслуженої установи, який — як це говорив її теперішній голова під час Ювілейної Наукової Конференції — наш нарід завдячує свою національну метрику, та які треба розв'язати і покласти в найкращому інтересі самої установи та української науки і правди, яким вона вже понад сто років служить та напевно служитиме в майбутньому. І в цій її службі вона заслуговує на максимальну як моральну, так і матеріальну підтримку всіх нас разом і кожного з нас зокрема.

Сенатор Кеннеді не певний

чи кандидатуватиме на Президенту

Вашингтон. — Демократичний сенатор Едвард Кеннеді з Массачусетс заявив, що його родина є проти того, щоб він кандидатом на пост Президента США в 1976-му році, але що це не значить, що він не буде кандидатом. Виступаючи на телевізійній програмі „Тудей“, Кеннеді сказав, що справа його кандидатури є ще „відкритим питанням“. Він також заявив, що коли б він рішив

старатися о номінацію Демократичної партії, то певний, що родина підтримала б його рішення. Головною причиною чому мати, жінка, сестра та інші родичі сенатора Едварда Кеннеді є проти його кандидатури, є те, що його два старші брати — президент Джон Ф. Кеннеді та кандидат на пост президента сен. Роберт Ф. Кеннеді — були застрелені в атентатах.

Я. Г.

ГОРДИЙСЬКИЙ ВУЗЛО

В старовинному місті Гордім, що віддалене біля 50 миль від теперішньої столиці Туреччини, Анкари, жила легенда про нерозв'язувальний вузол на воли селянина, який став королем. Хто розв'яже цей вузол, той стане володарем Азії, голосила легенда. 333 р. перед Христом Олександр Македонський в поході проти перського царя Дарія III переходив через це місце. Приведений до вузла і прослухавши легенду, він одним ударом меча розв'язав його.

6 жовтня ц. р. почалась чергова війна між арабськими країнами й Ізраїлем. Сьогодні там перемир'я. Але до розв'язання вузла далеко. Напалки, він затиснувся і поплутався це більше. В перекресному зударі зустрілися там чотирі сили: Ізраїль, що бореться за своє існування, арабські країни, які намагаються відібрати загарбні Ізраїлем землі, західний світ, включно з Японією і США, які тріають господарську рівновагу без арабської нафти, і Советський Союз, що планує використати скоплені в положенні і в глибокій суперечності та здобути домінуючий вплив у цій частині світу.

Самі запаси нафти там великі, а її ролі в сучасному житті така підставова, що витворене там критичне положення витиснуло своєглибоке тавро на події в цілому світі. Та діло куди поважніше. Покійний президент США, генерал Айзенгауер назвав ці терени „найціннішими і стратегічно найважливішими кушном землі“. В цьому місці припадає гордіська легенда: хто розв'яже той вузол, стане володарем Азії, а сьогодні можна сказати: стане володарем світу.

Через те кожному ясно, чому очі цілого світу звернені на ці піски, оточені голубими морями й затоками, які заховують у своїх надрах енергію, від якої ще довгі роки залежатиме доля великої частини нашої планети. Ставка величезна і гра за неї стає шораз гарячіша. Втім, включення в цю грі, важко поступитися, бо одні б'ються за життя і за хліб насущний (Ізраїль, західні держави), другі за втрачені землі і свою честь — а за честь долетіть мабуть пролито найбільше крові, — греції СССР заангажувався, втратив там величезні ресурси і завелика сподівана добыча, щоб без вичерпання всіх можливостей та безкрайнього тиску і примусу поступитися. Через те положення не лише ускладнювалося, але ставало шораз небезпечніше.

В тій ситуації ЗСА мусіли зайняти дуже виразне становище, висловитися ясно, щоб ніхто не мав сумніву, де вони стоять і звідки вже поступитися не можуть. Для 22 листопада державний секретар Генрі Кіссінджер відбув у Вашингтоні чергову пресову конференцію, яка

фактично була повністю присвячена тій частині світу і створеному докрузі неї положенню.

„Сталося в часі кризи на Близькому Сході, що дає нам перебрані зобов'язання — ідеологічні спрямування — викликали акції, які довели до зудару тих двох (Ізраїль і араби) сторін“. Не залишається сумніву, що джерелом загострення положення — „ідеологічні спрямування“ советської Росії і її агресивні наміри силою, обманом, підступними маневрами насиджувати комунізм, створюючи цим базу для своїх імперіалістичних цілей. Під їхнім впливом, під впливом СССР, арабські країни, які продукують нафту, „застосували економічні натиски проти ЗСА...“

В тій ситуації американське становище не могло бути іншим, як такий: „Я хочу заявити в імені Уряду З'єднаних Штатів Америки, — говорив далі Кіссінджер, — що наше поступованя не піддається таким натискам, що ми з'ясували нашу політику, ми висловили наше зобов'язання і ми будемо їх зберігати та не дамося збити поза це ніяким тиском. Я це підкреслюю тому, що політика ЗСА не визнається натисками, що їх може робити виторити одна, чи друга держава, але американським розумінням національно-державного добра і добра загального миру“.

Дуже виразні і ще твердіші слова. Вони не залишають ніяких недоговорів і неясностей. А втім, щоб їх не мав сумніву, то Кіссінджер в іншому місці з'ясував: „...ясне, якщо натиски будуть нерационально і безконечно продовжуватися, то тоді ЗСА мусьят застанувитися, які пороби проти-заходи. Ми робили б це з винятковою повздержливістю і ми ще далі надіємось, що події не дадуть до цього пункту“.

В обличчя загрози життєвих інтересів ЗСА й інших народів, в обличчя неприхильної і небезпечної експансії СССР, не залишилося іншого виходу, як це сказати і пригрозити. ЗСА і Захід не мають місця до відступу в тому обшпрі і в обшпрі своїх інтересів на цьому. Вони осягнули країну точку своїх можливостей і тепер або СССР і нашою країною діяльність арабських країн притупляють вістрів своїх витупів, або може діяти до драматичних несподіванок. Генрі Кіссінджер попередив, що ЗСА, притиснені до муру, не зрештитують з того роду заходів.

Таким чином перед нашіми очима дійшло до поставлення іншого гордіського вузла. Довгу тину на нього кидає т. зв. „відпруження“, політика зближення з Москвою, започаткована подалікою президента Ніксона туди. Большевики, не зважаючи на це, „відпруження“ свідо вможливили, а навіть нашою країною араби на по-

Василь Маркус

МИРЯНСЬКИЙ РУХ УНЦ НА ШЛЯХУ ДО КОНСОЛІДАЦІЇ

Шодення й тижнева преса нещодавно опублікувала комунікат, підписаний 36 діячами руху за патріархат приєднаних до спільних нарад в Торонті 1-3 листопада 1973 р. під час Другого Світового Конгресу Вільних Українців. Цей сухий і строгий документ свід, уважати одним із найважливіших до- сізая українських католицьких мирян. Його важливість ілюструє факт, що цей комунікат був підписаний від імені чотирнадцятих мирянських організацій з п'ятих країн в обшпрі Америки та Австралії, а також від імені західно-європейського Об'єднання організацій за патріархальний устрій УКЦеркв. Практично всі діючі досі й заангажувані у змагання за помірні права і патріархат організацій приєдналися до цього документу.

Ного вагу збільшує факт, що ця нарада закінчила нездоровий фермент конкуренції за мирянський провід та внутрішню боротьбу в системі самого мирянського руху. Останнім часом внутрішні розходження загострилися й вже закінчилися висхідом на сторінках преси. Здавалося, що дії останніх зустрічей в Нью-Йорку — конференції організацій за патріархат та з'їзд мирян, скликаний Крайовим Товариством за патріархальний устрій в ЗСА, помітно загострили відносини і дехто підніс думку про серйозну кризу, а то й небезпечну розкладу українського католицького мирянського руху. Але можливо, що це загострення й фермент були потрібні, щоб приєднати повне наладнання відносин на мирянському відтинку, бо інакше це довго могла бути загрозлива атмосфера нез'ясованості й повільного відходу деяких сил від мирянської дії.

У воєнну руйну проти Ізраїля. Тепер рішення по боці ЗСА: ратувати „відпруження“, а тоді треба погодитися на зростання більшовицьких впливів в цьому обшпрі, а тим самим на дальші комплікації і труднощі, або зрозуміти все можливе, щоб усунути більшовицьку потугу з того кільцевого простору, або прийняти якнайбільше послабити її, а тоді політиці „відпруження“ будуть задані дуже важкі удари. Що вибере Америка? Може частковим відхиленням заслоню з тієї таємниці з остання підказка Кіссінджера до Пекінгу, його розмова там з провідними політиками, а головною дова зустріч з „предсідником“ Мао.

Недалекі час покаже, як ЗСА будуть братися до цього вузла. Во треба сказати, що крім легенди про Олександра май була ще й інша. А саме, що йому вдалося гордіський вузол... розв'язати.

Всі Валді, маю родину в Брізе-Бені. Отже це 10-та наша людина в ПНГ. В. Ігнатів має татарове авто, управляє так, мепіає в Мументу, біля Лей, на жаль, я не мав нагоди з ним познайомитися. У Вульольо-Вав дістаню до хати священника, який при перекруті розповіді мені про п. Ігнатова і сказав, що більше українців тут немає. Ідемо автою до Вав, де я сів у його резиденції а о. парох повертається до Вульольо. Равком по відправі їду через Вав на леговище, яке цікаве тим, що розташоване на скли, отже легуна тут мусьят мати особливу увагу в причалюванні.

В літану нас трос. Понад 150 миль летимо серед мвар. дощу, вітру, попад чі помід. горам. Літаню кидає і я не один раз хрепсус. Врешті сідасю на знамім вже мені легунаєм майдані в Порт Морсі. Це раз кляну на грудях великий хрест пода-

ДАРУ

Що приїзді з Вав священник мене вітають у хаті побіж катедри. Телефонном даю знати п-ву Престашевська, що я вже повернувся а де-

НА МЕДИЧНІ ТЕМИ

Редагує: д-р Михайло Данилюк

ГРИПІ ЦЬОГО РОКУ

Державний Центр Інфекційних Негуд передбачає, що цієї зими, правдоподібно, не буде ширшої епідемії грипи або вірусної інфекції, ані азійського типу, ані коніного типу т. зв. „Лондон-72“, яка останніми роками дала себе гостро відчувати, як це було в азійським типом у минулому десятилітті. Все ж таки, сподівається, що в окремих місцях лондонський тип „філо“ таки проявиться і не виключене заворушення ширшого крута населення в даній околиці. Коли говориться про епідемію, то мається на увазі цілу країну, і такого широкого заворушення десятиками тисяч людей не передбачається.

Веручи до уваги, що один або два типи грипи проявляють себе злишком, відділ Охорони Публічного Здоров'я, а за ним і лікарські круги рекомендують, щоб окремі категорії людей прийняли імунізацію проти обох видів інфекції. Це передусім відноситься до людей старшого віку, недужих на серце або легені, людей, що перенесли недавно складні операції, мали серйозніші недуги тощо. Ми зі свого боку наполегливо рекомендуємо, щоб люди із хронічними недомоганнями, а зокрема такі, що мають проблеми із серцем та легенями, а також старші віком, перейшли імунізацію, або, якщо вони й мали минулого року, знову посилювали у свого лікаря.

Імунізація складається із двох ін'єкцій кілька тижнів або більше одна після другої, залежно від типу вакцини чи фірми, що її виробляють. Вільні вакцини тепер дають охорону проти обох видів грипи. Якщо хтось перейшов імунізацію в минулому або позаминулому роках, тоді йому слід прийняти лише одну ін'єкцію.

Симптоми обох грип — приблизно однакові. Їх часто важко розрізнити. Лондонський тип інфекції дає деяко більше гострих симптомів: дисальних органів, як, наприклад, біль горла, сухий і болісний кашель тощо. Азійський тип дає на початку більше болю голови, а з'являється сильна сонливість. Обидва типи характеризуються гострим і ралтовим початком недугу, високою температурою, нежестким кашлем, болем голови. Обидва типи мають дати повний укладення у цілому організмі, а особливо часто переходять у запалення легень. Недуги на серце або легені можуть мати поважніші комплікації.

Лікування самої грипи зазвичай просте, оскільки специфічного ліку проти неї немає. Проти вірусу це не має антибіотиків. Тому організм мусьят сам побороти інфекцію, а допомогти йому можна такими заходами:

Після того, як варто старшим людям пам'ятати, відост холестеролу не у всіх однаковий і відхилення часто вважаються нормальними. Це залежить від віку людини, статі, ваги і росту людини. Колись думали, що є певні постійні числа на базі яких визначувалось нормальний чи п. і д. анічний відсоток холестеролу для всіх. Але останніми роками дов'яло, що цей відсоток нормальний від людини до людини. І так, лікар, якщо у чоловіка віком 40 років і певною вагою і ростом холестерол не може пере-рейти цифри 240-260 мг/граммолі, то в жінки віком 70 років, з такою ж вагою, це число може нормальним діяти до 300-310 і т. д. Інакше кажучи, коли холестерол перевищує, тоді це число не треба порівнювати із числом свого суцільного, а просто запитати, чи воно є межаю нормального для даного віку і статі. Модерні лабораторії, що визначають холестерол при „аналізах“, дуже точно виходять межу нормального для кожної людини і самим числом не варто турбуватися, якщо лікар на це не звертає особливих уваги.

(Продовження буде).

о. Ігор

УКРАЇНЦІ В ПАПУА НОВІЙ ГВІНЕЇ

(9)

Одягаюся, як личить в гарячій Лей і залишаючи всі свої речі в кімнаті, яку мені призначили, вибачаюся перед Владикою і вибираюся на цілий день, щоб побути між своїми людьми.

Двома автоми ідемо до хати нашого лікаря-дентиста. По дорозі коротенько переказую, як про них довідався, звідки я і пощо приїхав. Лікар розказує мені, що в Мелборні він закінчив дентистичний факультет і тепер є директором дентистичних відділів у 4-ох дистриктах Нової Гвінеї. Під його командою працюють коло 50 осіб: дентисти, їхні асистенти, механіки і різних помічників. Його дружина Антонія, з роду Максимів, дає пластику. Передаю їй привіт від брізбенців, головні від Р. Павлишина, інженера-архітекта, якого во-

ни добре знають. Цю родину Бог поблагословив сином Марком, який студіює в Мелборні, та донями Кармен і Анною, Монікою. Дуже гарна родина.

Пані Оксана Карролла походить зі славного Джолі-гу. Вік. Кілька років тому виїхала заміж за Павла, католика, який займається асекураціями, а вона вчителює в гітаскулі. Казала мені, сміючись, що вчить англійських дітей нічого іншого, як тільки англійської мови. Наша людина. І це мені казала, що діти чужинців здібніші, ніж англійські.

Панство Стебницькі дуже гостинні, їхня хата велика і гарна. Ми посідали в їхній вітальні у видні фотелі і почали розмову. Про п-во Карролла я довідався, як і про п. Сидора, від нашої парфумієри в Брізбене, Дарі

Корнійчук. Пані Оксана дуже вдоволена, що я приїхав. По перекусі умовляюся, що буду на обіді у пані Оксани, а на вечері у п-ва Стебницьких. Дасмо знати до мисії, до Владики, щоб на мене не чекали.

Лей велике портове місто, повно квітів та фігових дерев. Багато модерних крамниць та декілька крамниць із збірками різьб з Сепіку та гірських околиць. Однак тут вони дорогі і не такі гарні. Катедра західного стилю. Показує мені Павло, де його дружина вчить, ідемо на узбережжя, попри велику площу для гольфу, і ми знову в хаті Павла і Оксани. Нам до товариства п. Карролла запросив своїх друзів. Обід приготувала молода господиня дуже смачний, український. Вікніці дякую за все, і прошу, щоб п-во Карролла прибули ввечері до докторів на чарку „стрем'яного“ бо завтра їду до Вульольо-Вав.

Д-р Стебницький бере всю свою родину, і ми ідемо на прогулянку його „великим авто“. Показує мені великий шпиталь, де я й маю свою канцелярію, ходимо по кімнатах його „офісу“ — не-

діля, все замкнене, однак він має свої ключі. Далі ідемо до ботанічного саду і до військового кладовища, де поховані австралійські і альпійські воїни з Другої світової війни.

Грובה тиша панує над цим упорядкованим кладовищем. Сотки гробів. На головному хресті перебігає очима прізвиська спочилих. Не зауважую ні одного українського. Далі ми поїхали до військового касарні. Наш лікар є також майором-капітаном при військових силах Австралії. При брамі воляк „б'є в дах“, і ми опиняємося у великому військового селищі.

Над вечір повертаюся до хати докторів, а перед вечором зустрічаюся а п-во Карролла. Цією „стрем'яного“. Після вечері ідемо до палати Владимира голландця, знайомимось і довго говоримо про різні справи. Прощаюся з докторами і гадаю на спочинок.

На другий день близько полудня сідаю в літак до Вульольо. З Лей до Вульольо коло ста миль, однак дорога дуже крута і тяжка. На тій дорозі є наш земляк Володимир Ігнатів (звуть його

всі Валді, маю родину в Брізе-Бені. Отже це 10-та наша людина в ПНГ. В. Ігнатів має татарове авто, управляє так, мепіає в Мументу, біля Лей, на жаль, я не мав нагоди з ним познайомитися.

У Вульольо-Вав дістаню до хати священника, який при перекруті розповіді мені про п. Ігнатова і сказав, що більше українців тут немає. Ідемо автою до Вав, де я сів у його резиденції а о. парох повертається до Вульольо. Равком по відправі їду через Вав на леговище, яке цікаве тим, що розташоване на скли, отже легуна тут мусьят мати особливу увагу в причалюванні.

В літану нас трос. Понад 150 миль летимо серед мвар. дощу, вітру, попад чі помід. горам. Літаню кидає і я не один раз хрепсус. Врешті сідасю на знамім вже мені легунаєм майдані в Порт Морсі. Це раз кляну на грудях великий хрест пода-

що приїзді з Вав священник мене вітають у хаті побіж катедри. Телефонном даю знати п-ву Престашевська, що я вже повернувся а де-

ЗАБЛЮВНИ КОМИТЕТ

Немируща „Наталка-Полтавка” на сцені в Лос Анджелесі

Затулила місцева українська громада за рідною сферою. Во хоч існує у нас т.зв. ТАУС (Товариство акторів української сцени), з чималим членством, директором і Управом, — проте вистав театральних нема.

Не могли стерпіти цього справжні любители театру, мистецтва і вирішили діяти поза рамками ТАУСу. Очолила цих ентузіастів п-і Зіна Шмалій — в минулому знала співачка і акторка українських вистав у Парижі і Буенос Айресе.

Знаючи добре, як трудно без сталого театального колективу обидати ролі, п-і Шмалій узяла до постави „Наталку-Полтавку”, де лише 6 дійових осіб. Окрім того, організаторка знала, що чудові пісні „Наталки-Полтавки” радо послухає кожен, аби лише добре їх виконати.

Отож вона запросила на головну роль солістку-сопрано Капітолійну Задорожню Моше, а собі взяла роль Терпелихи та обов'язки режисера. Це було зовсім слушно, бо з усіх ентузіастів, які наважились „проламати мур мовчанки” в театральній діяльності нашої громади, п-і Зіна Шмалій мала така найбільший досвід у поставі цієї п'єси, бо неодноразово грала в ній (у минулому) головну роль.

Але трудно було знайти Вовжого. Це бо справді специфічна роль, з особливою канцелярською мовою давніх часів. Неврегульованість „Вовжого питання” гальмувала підготовку вистави. Але п-і Шмалій була наполеглива і по якомусь часі знайшла Вовжого поза Лос Анджелесом — у Санта Барбара — в особі Андрія Третьяка. З обсягом інших чоловічих ролей трудніше не було: соліста Петра зголосився соліст-тенор хору „Кобзар” Петро Марцінів, Миколу — актор Костя Матвій, а роль Вибірничого — Гліб Старовий.

Вже перші проби показали, що названі особи не тільки сцену люблять, але й мають певні сценічні здібності. А Гліб Старовий ще великим прислужився своїми малорозумними здібностями, виготовив гарні декорації.

Настала неділя 28 жовтня. Початок вистави заповнювався на 4 год. по пол. у залі Українського Культурного Осередку. Публіки було ледве півтори сотні, і довелося почати майже на 40 хв. пізніше, коли в залі вже було триста осіб.

Ось розсунулася заслона — і очі глядачів миттєво вупали українського села з причілкою хати та кришинею на передньому плані. Ще мить — і з'являється Наталка, йдучи по воду.

Не будемо переказувати всього дійства — воно читачам відоме. Скажемо про гру героїні — при чім не як факційний театральний критик (бо таким себе не вважаємо), а як глядач-любитель.

Отже: голосово п-і Задорожня була цілком добра і на сцені почувалася „як у себе вдома”; загальною гру не вимушена, імпровізує. У перерві висловлює своє одкровення сусідові. Та він, виявляється, з мого оцінювача героїні не згоден. „Забгато, — каже, — у грі п-і Задорожньої оперної афектації: і в жестах, і в руках, в інтонаціях голосу. Знову ж подекуди загато „бойовий” тон. Це руйнує ілюзію, що перед вами служниця, скромна сільська дівчина.

Трохи ніби й рація, коли оглядається на традицію. Але чи саме в служливості та скромності полягає ядро — чи, скажемо так, — домінанта образу Наталки? Наталка як героїні, що дає своє ім'я цілій п'єсі? Адже в дальшому розвитку сюжету — в III дії — бачимо Наталку іншою: вольову, рішучу, яка прилюдно „уневажнює рутини”; то пак вимушені заручини з Вовжиком. При чім Наталка явно-славно аргументує: вона погодилася була вважати волю матері й обіцяти вийти заміж за Вовжого лише тому, що ні вона, ні мати не знали й не віддали — чи Петро ще живе на світі? А що тепер Петро являється і П. любить, то ніхто не змусить примусити її йти заміж за нелюбого. Та й матері, мовляв, тепер нічого журитися, бо трудолюбивий Петро дасть раду злиднінці і догляне її в старості.

Ця слушна і становча позиція Наталки навірнула „на путь істини” насамперед Вибірничого: він тепер захоплений вітас сміливу поведінку Наталки, кваліфікуючи її як справжню „поведінку полтавки”. А далі заважає і Терпелиха, особливо з того моменту, коли Петро промовою зупиняє, що він такий на заробітках дещо заощадив для бідної Наталки. Тоді п. Вовжик, збачувши, що його жінка цілком безнадійна, зважився і собі на „полтавський поступок”, а іменню: відмовився від усіх прав і претензій щодо Наталки в користь добротесомого Петра.

Отож так розумна, волюбна дівчина Наталка виводить усіх ближніх на „правдиву і щасливу путь”. Ясно, що саме тут перед глядачем стає Наталка, що її виводить творчий задум драматурга. В добі Котляревського це був у значній мірі образ „перехуджаного застря”, образ дівчини (і взагалі жінки), що протестує проти насильства над її людською волею і прагненням; образ дівчини, яка бореться за людську гідність і не хоче бути знаряддям чи засобом чийогось щастя — хоч би це була й рідна матір. Вона бо хоче — і певна, що має на це повне право — власного щастя. Така Наталка дійсно гідна бути героїнею твору, названого її іменем.

Та Іван Котляревський все таки був людиною свого суспільства тодішньої доби. В літературі народів Сходу Європи тоді жє жива була — і навіть певною мірою об'єднана — думка про обов'язок для творів і сільських сюжетом — течія т.зв. сентименталізму з його замилюванням до патріархальних чеснот: скромності та чистоти („сердешності”), служливості щодо старших (віком чи суспільним становищем), побожності та покірності своїй долі — „Божій волі”. Звідси й помітні згизги в Наталчиним образах у самого автора. А народницькі симпатії більшості наших театралів XIX століття „бойову” Наталку всіляко примішували, виокремлюючи натовість риси „уносини” сентиментальному стилеві.

Нам було цікаво дізнатися — як сприймає п'єсу наша молодь? На жаль, справжньої „молодої молоді” в залі майже не було. Тож довелося задовольнитися відгуком „молоді старої” — віку на межі тридцяти.

„Аж шкода було дивитися, як Петро своєю нерішучістю та „покірністю долі” ледве не зіпсував „генію”, — почули ми від однієї співрозмовниці. — Хібаж такий повинен бути „вірний” парубок? Не коритися й плакати, а боротися за кохану дівчину і за себе повинен був Петро!

— Ну, а як вам Наталка? Вона ж також плакала і покорялася.

Так, алеж тільки доки не було Петра. Та й то, видається, „для маювру”, щоб протягти час, та це, щоб мати — стара Терпелиха — не дуже патискала. Взагалі, Наталка — окей! Утерла таки носа Вовжому й Вибірничому.

— А що ви скажете про гру Терпелихи? Адже й тут слюзи...

— О, це зовсім інша річ: тут слюзи на місці! Ви ж тільки подумайте: стара жінка, вдова, звідусіль злидні... Алеж і добре заграла по ролі п-і Шмалій — аж мені слюзи до очей тиснулися!

— То правда, — втрутився в розмову мимохідь якийсь чоловік — гра п-і Шмалій і мене зворушила — правдива акторська гра! І голос, і дикція — усе як слід. (Стішено). Чи не правда, що й вже понад сімдесятку? Аж не віриться...

Певна річ — не всі в залі сприймали й оцінювали сценічні креачі однозгідно. Так само нормальною була й наявність певних розбіжностей у тлумаченні п'єси в цілості. Але увага всіх присутніх була зосереджена на сценічному „лицействі”, що відбувалося у них перед очима; у всіх воно будило живу думку й емоції. І в цім, власне, секрет немирущого

Появилась платівка Василя Мельничина

У тих днях вийшла в світ платівка лірично-драматичного тенора, Василя Мельничина, при співучасті Філармонічної Оркестри міста Лексингтона, Кентакі, під управлінням д-ра Джорджа Зака і піаністки Жонеллі Попп як аккомпаньйорів. Субсидіювала Стейтсвоу Комісія для Мистецтва, оркестра, складена з майже шістдесятки вибраних музиків узяла для супроводу співу співака в наших обставинах нещоденно справу. Взагалі дається в нас відчуття, що підтримка офіційних кл. Америки мистецтва дає також українській музиці чимраз більше заохоти, щоб появилися нові електронічні записи.

Почувши від хору Бандуристів, виходить платівка з музикою сл. п. Миколи Фоменка відіслана п-і Ізабелю Фоменко при співучасті інших артистів і частинно у супроводі симфонічної оркестри за стараннями канадського комітету очолюваного п-і Оксаною Брезгун-Соколик. Приблизно в той сам час долучається кілька різних платівок сл. п. тенора, М. Скалі-Старичко і зразковим виконанням творів Миколи Лисенка. Далі появляються записи й інших видатних виконавців. А цілком недавно вийшла в Аргентині платівка Аллісї Андрєаді з українською пісню, в супроводі для кількох пісень, оркестри Буенос Айресе, які оркестрував Антїя Копитович. Решта пісень п-і Андрєаді виконавела у супроводі популярного ансамблю.

До тих здобутків долучається нині чудовий лірично-драматичний тенор, Василь Мельничин. Він дуже переконливо передає світову і українську пісню і музику. Його голос свіжий, легкий і гнучкий, рівночасно і великий. Його співачка техніка на тій висоті, що вибагливі слухач радіє. А ще й до того Мельничин різноманітний за тембром і цим же програмом і добрим смаком в її передачі слухача завойовує.

На першій стороні платівки, італійською мовою, є цюковна арія п.з. „Пієта Сеньєра” (Мілософда Господи), що її скомпонував Алессандро Страдєлла. Слідують романтичні та „веристичні” оперні Арії: одна з „Богеми” — Дж. Пуччіні, друга з „Ріголетто” — Дж. Верді, третя з „Еліксир кохання” — Дж. Доницетті і четверта з „Тоска” — Дж. Пуччіні. Тут співак викazuje гарний і багатий в звучанні і красу голос, п'ятимілі італійської школи, до того ступеня, що зовсім повністю слухача.

Віддавши данну світовій музиці, друга сторона і друга половина програми платівки присвячена, сімома зразками, українській пісні. „Пісня чабана” укладу А. Гнатюшина виконана у супроводі оркестри відзначається відмінністю і красою. „Чую пісню” Ігора Сонєвського до вірша Д. Загула виявляє справжній творчий талант композитора, а його відчуття поєми і зміна дає їй йому змогу виразити „той шельст листя, шум сосок і шось тій пісні в унісон. Так ніжно в серці зашепече...” Соліст і піаністка, здається слухачеві, є самі в захопленні цим чудовим красивим поємом.

„Люблю”, пісня А. Гнатюшина до слів О. Олеся звучить виразисто і мило, хоча якщо не поміняємо, трошки мляво. Чи це відноситься на адресу соліста чи піаністки, важко сказати. Можливо хвилю настрою було менше. Міг і слухач не бути в бажаному настрою. Добре контрастують пісні надто швидко слідує одна на другій. Тяжко і схаменутись.

Аж тут, мов несподівано чуємо послідній соліст, що закінчує українську програму. Це „Пісня” А. Гнатюшина до поєми Гр. Чупринки. Вона драматична і жива і бравурно зоркестрована дає радісний та сильний фінал — закінчення цієї гарної збірки пісень у такій кількості, що „Терпелиха” і „Наталка” вже не знали, куди їх класти.

Та й було за пошанувати організаторку й усіх виконавців, включно з проф. Лесею Куриленко, музичному супроводі якої вистава багато завдячує своїм успіхом.

Виставою „Наталка-Полтавка” 28-го жовтня п.р. в залі УКО аудиторія була цілком задоволена. Про це свідчать тривалі оплески під час усіх дій, а в фіналі — справжній овация та букети квітів у такій кількості, що „Терпелиха” і „Наталка” вже не знали, куди їх класти.

Аж тут, мов несподівано чуємо послідній соліст, що закінчує українську програму. Це „Пісня” А. Гнатюшина до поєми Гр. Чупринки. Вона драматична і жива і бравурно зоркестрована дає радісний та сильний фінал — закінчення цієї гарної збірки пісень у такій кількості, що „Терпелиха” і „Наталка” вже не знали, куди їх класти.

Та й було за пошанувати організаторку й усіх виконавців, включно з проф. Лесею Куриленко, музичному супроводі якої вистава багато завдячує своїм успіхом.

А. Юриняк

Роман Придткєвич

Світличка 76-го Відділу СУА

Дитяча Світличка при церкві св. Йосафата у Воррені, Міч. існує вже восьмий рік. Від самого початку опікується нею 76-й Відділ СУА. У зайнятті з дітьми учителями кожного року пристосовують кращі методи праці. Найбільше користають із методу Монтесорі.

У світличці є багато ріднорідних забав — гор, що допомагають дитині в інтелектуальному розвитку. Діти під доглядом учительки самі вибирають собі те, що їх інтересує, працюють самі і дуже задоволені, як можуть похвалитися учительці своїми досягненнями. Ступнево перекодають до більш ускладнених завдань.

Діти дуже люблять групові заняття. До них належить кутки пісні і вірша, кутки казки, рухові гри-забави, слухання платівок, засвоєння нової мелодії. Рухові гуртки вивчають в дитячій уяві казкових світ. Вони люблять бавити серед природи, зустрічати звірат, перемінятися у них, мандрувати в Україну, їздити з матом на закупи, їздити на ракеті на місяць, розмовляти про велику школу, бавитися снігом, збирати перші весняні квіти, осінні листочки, їздити на вакації, купатися в теплій водичці. Все це у формі забави. Люблять дуже зустрічатися з зайчиком-погібачиком і слухати про його цікаві пригоди.

У програмі зайняти є завжди місце на річці роботи, що в них виявляється початок дитячої творчості. Минулого року діти відбули прогулку на фарму при допомозі матерів. Плянуємо більше такої прогулянки.

Протягом року Світличка влаштує кілька імпрез. Відзначає прихід Свято го Миколая, День Матері і закінчення навчального року. Дуже очікують приходу Отця Миколая і дуже солідно приготуються, вивчаючи ролі. У Дні Матері відзначають поклін Небесній Неньці, про-

сять про кращу долю України, а свою рідну неньку вітають квітами, декламують вірші, співають пісні. При закінченні року менші діти працюють старших — грають, що залишають світличку, даруючи їм на пам'ятку книжечку від Світлички. Імпреза проходить в родинній атмосфері. Малі актори радіють, що до них загостили їхні найближчі, матері, бабусі, молодші сестрички і братики.

Рік у Світличці починається у вересні, триває до кінця місяця травня. Зайняття відбуваються двічі в тиждень по три години денно. Традицією є вже дитячі виставні забави, що їх влаштовує світличка при допомозі

МАЛЕ
MACHINE OPERATOR
OR SET-UP
— Swiss, automatic, expd.
night work, plus overtime.
Apply in person
FEM INDUSTRIES
4 Commerce Street
Springfield, N.J. 201-467-1090
УСТ ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ
А ПОПРЯК
— пошукує —
кухаря і помічника
до кухні на п'ятницю, суботу
вечером, в неділю по популярні
від 12-01 до 8-01 веч. Голосити
від год. 6-01 веч. до 8-01
веч. на тел. 672-9348.

MOLDMAKER
TRAINEE
For position with a future.
Call (212) 685-3074
Ed Rotolo, betw. 9 am - 12
WEB OFFSET PRESSMAN
FOR PUBLICATION WORK
For new equipment in new
plant. Must be top-notch. Call
THE VILLAGE PRESS
6 Odd Fellows Avenue
Concord, N.H. 03301
(603) 224-2350
Ask for Mr. Bean

Різне
DON AND JEANIE'S
SUNOCO
3rd and Oxford Avenue
Belvidere, N.J.
Also
Blairtown, N.J. Route 46
(201) 475-4527
GAS and REPAIRS

Пошукуємо солідного
РОБИТНИКА-
ПОМІЧНИКА
при будові, для закінчення
88 метрів.
Телефонувати вчорами —
(215) 924-0485

Різне
DON AND JEANIE'S
SUNOCO
3rd and Oxford Avenue
Belvidere, N.J.
Also
Blairtown, N.J. Route 46
(201) 475-4527
GAS and REPAIRS

Пошукуємо солідного
РОБИТНИКА-
ПОМІЧНИКА
при будові, для закінчення
88 метрів.
Телефонувати вчорами —
(215) 924-0485

Різне
DON AND JEANIE'S
SUNOCO
3rd and Oxford Avenue
Belvidere, N.J.
Also
Blairtown, N.J. Route 46
(201) 475-4527
GAS and REPAIRS

ТАРЗАН, Ч. 7081. Давно знайома тріпка подорожув
ONCE AGAIN THE
INVENTED TRIO
TRAVELS TOGETHER
SECURE IN THE
WARMTH OF THEIR
FRIENDSHIP.
FUN IS ALWAYS ON
THE AGENDA...
AND, WHEN NECESSARY TO SUSTAIN THEMSELVES
THERE IS THE HUNT...

Знову давнязнайома тріпка подорожує разом — міцна сердечністю своїм приятелів. Жартів за завжди на порядку.

сі Відділу. Матері дуже старанно приготували виставні одяги для своїх малат.
Найважливішим завданням світлички це — привітати українське середовище. Над опрацюванням програми учителки вихованці не жалують труду. Ватківський Комітет співпрацює зі Світличкою. Число дітей збільшується з кожним роком. У цьому році світличка має понад тридцять дітей. Українська громада належно оцінює працю Світлички. Дитина, яка від молодого віку звикає до рідного середовища, залишається на будуче корисним членом своєї спільноти. За працю учителькам Варанян і Капітанець — щира подяка.

Члени 76-го Відділу СУА.

ЧИ ЗНАЄТЕ, ЩО ВЖЕ ЗА \$14.65
МІСЯЧНО МОЖЕТЕ ЗАБЕЗПЕЧИТИСЯ
НА \$50,000 НА ВИПАДОК АКЦИДЕН-
ТОВОЇ СМЕРТІ АБО НА \$25,000 НА ВИ-
ПАДОК СМЕРТІ ЗВЧАЙНОЇ, ПРИ-
ДБАЮЧИ 10-РІЧНУ ТЕРМІНОВУ
ГРАМОТУ

Українського Народного Союзу
(Якщо Вам не більше, як 24 роки)

ПОВІДОМЛЕННЯ Адміністрації „Свободи”

З уваги на закінчення біжучого року,
Адміністрація просить всі Товариства
чи поодинокі особи, що довгоють за
оголошення, впривітати їх конечно
виплати

до 15-го грудня 1973 року

КНИЖКОВИЙ ЗНАК ШЕСТИДЕСЯТНИКІВ

Резюме аналітичного, еспанського, німецького і французького мовами, 110
репродукцій одно- і багато кольорових
14 мистецтв, 304 стр. Ціна 15 дол. Свобода,
P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303.

ALL LANGUAGES TYPEWRITER CO., INC.
119-121 W. 23rd St., New York, N.Y. 10011. 212 CH 3-8086

Український Католицький Цвинтар
СВ. ДУХА, Hamptonburgh, N.Y.
По інформації прохайте писати або тел.:
(914) 476-0764
Holy Spirit Ukrainian Catholic Cemetery
25 Chestnut St., Yonkers, N.Y. 10701

Цінний дарунок
передплата
„СВОБОДИ”
для Ваших
Рідних, Приятелів
чи Знайомих

Річна передплата 24.00 долари
Замовлення, залучуючи чек або
моні ордер слати
„СВОБОДА”
81-83 Grand Street, Jersey City, N.J. 07303

Річне
DON AND JEANIE'S
SUNOCO
3rd and Oxford Avenue
Belvidere, N.J.
Also
Blairtown, N.J. Route 46
(201) 475-4527
GAS and REPAIRS

Пошукуємо солідного
РОБИТНИКА-
ПОМІЧНИКА
при будові, для закінчення
88 метрів.
Телефонувати вчорами —
(215) 924-0485

Річне
DON AND JEANIE'S
SUNOCO
3rd and Oxford Avenue
Belvidere, N.J.
Also
Blairtown, N.J. Route 46
(201) 475-4527
GAS and REPAIRS

ТАРЗАН, Ч. 7081. Давно знайома тріпка подорожув
ONCE AGAIN THE
INVENTED TRIO
TRAVELS TOGETHER
SECURE IN THE
WARMTH OF THEIR
FRIENDSHIP.
FUN IS ALWAYS ON
THE AGENDA...
AND, WHEN NECESSARY TO SUSTAIN THEMSELVES
THERE IS THE HUNT...

Знову давнязнайома тріпка подорожує разом — міцна сердечністю своїм приятелів. Жартів за завжди на порядку.

PARCA Company
DEPARTMENT STORE
48 E. 7th St.
Tel. GR 3-3550, New York 10003
ЧИТАЙТЕ!
Ми ще ніколи не мали так
великого вибору книг, як
зараз!

Різне

Українська Виселкова Вура
ROMAN PARCEL SERVICE

141 2nd Ave., New York City
Tel. (212) 475-7430
ВІСНИК ПАЧКИ З ОДІ-
ГОМ І ХАРЧАМИ В УКРАЇ-
НУ І ДО ООСР. Маємо на
сваді все потрібне до виїзду.
Послання також ЕВЛЕН-
ВІ ПЕРТИФКАТИ, АВТА,
МОТОЦИКЛИ, КОЛОДІЙНИ-
КИ І ТЕЛЕВІЗОРІ. З'явля-
ються: від понед. до п'ят-
ниці 8:30-6:00 веч., а суботу
8:30-5:00 веч. В неділю від
10-1 по нощі.

ПОШУКУЮ
ПОМЕЩАННЯ
2-3 КІМНАТИ з КУХНЕЮ,
в Юнйон, Н. Дж. Р. Окліп.
Самітні.
Тел.: (516) 288-9759

ДО ВИНАЙМУ
помешкання
3 1/2 вел. кімнати та ланка,
повний комфорт, в околиці
Вронксу, 1 бл. підземки і
автобусу. Дзвоніть:
(212) 687-0217 або 678-7147

ДО ВИНАЙМУ
помешкання
в БРОКСІ
5 кімнат, на 1-му поверсі.
Тел. (212) CY 4-1093
по 6-й год. вечора.

REAL ESTATE
ХОЧЕТЕ ПРОДАТИ
АБО КУПИТИ
БУДИНОК, БІЗНЕС, ЗЕМЛЮ
звертайтеся до
УКРАЇНСЬКОГО БІЗНІС
GEMINI REAL ESTATE CO.
98 Second Avenue
New York, N.Y. Tel. 477-8400

For Sale — Irvington, N.J.
1 FAMILY
5 rooms, finished basement, 3
garages, S.W. Irvington, gas
hot water heat, 220 electric,
extras, \$32,000.

687-1448, after 5 p.m.
MALE & FEMALE
GUARDS
Full and part time openings
available in your area for reliable
persons; phone essential,
car helpful. Contact
MANDEL SECURITY, INC.
386 Franklin Avenue
Nutley, N.J.
Weekdays 9-5, 201-667-2170
Wall Township, 201-681-0772
So. Brunswick, 201-297-5686

Funeral Directors
Theodore WOLININ, Inc.
Директор
Похоронних Заслуг
123 East 7th Street
NEW YORK, N.Y. 10009
Tel. GR 5-1477
СОЛІДНА ОБСЛУГА

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Спеціаліст Похоронних
в БРОКСІ, БРОКЛІН,
NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА
ТЕМПЕРАТУРА
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ШИРА І ЧИСНА.
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey.
801 Springfield Avenue
IRVINGTON, N.J.
NEWARK, N.J.
ESsex 5-5555